Poeziya qütbünün ədəbi dil gücü haqqında qiymətli tədqiqat əsəri

Əzizimiz Sevil xanım!

Dahi Nəsimini xalqımıza daha da yaxınlaşdıran bu kitabımızı ad gününüz münasibətilə Sizə hədiyyə edirik! O səmərəli və ləyaqətli ömrünüz uzun, gözünüz nurlu olsun! Nəsimi dühasını düzgün istiqamətdə bizə təlqin etdiyiniz üçün dərin təşəkkürümüzü qəbul etməyinizi xahiş edirik! Siz öz həyat yolunuzla bizə, ilk növbədə, elmi sevdirməklə, həm də ləyaqətli insan olmağı öyrətmisiniz! Atalarımızın müdrik sözü Sizin həyat amalınız olub; Alim olmaq asandır, adam olmaq çətin! Ləyaqətli insan olmaq isə lap çətindir! Həyatınız boyu Sizi müşayiət etmiş ədalətsiz basqılardan şəxsiyyətinizi ləyaqətlə qorumağa üstünlük verərək, öz zəhmətinizlə, yuxusuz gecələrinizlə, sevdiyiniz peşənizlə həmahəng yolunuzu davam edirsiniz! Bu yolda Sizə can sağlığı və Sizin özünüzə məxsus səbir və təmkinlə yaşamağı davam etməyi arzulayırıq.

Bütün yetirmələriniz adından xoş arzularla:

Türkan və Şahnazxanım

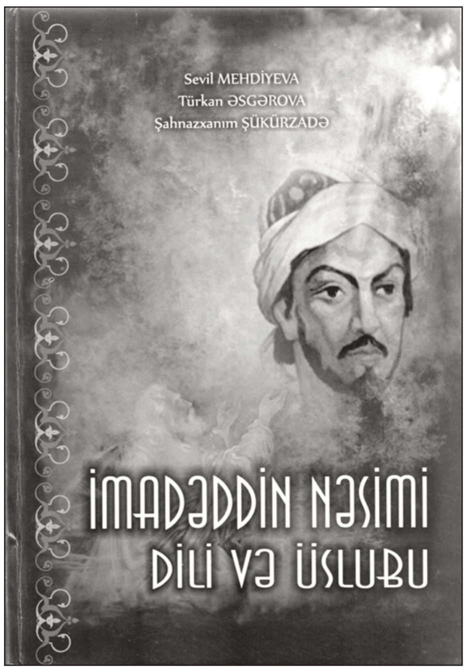

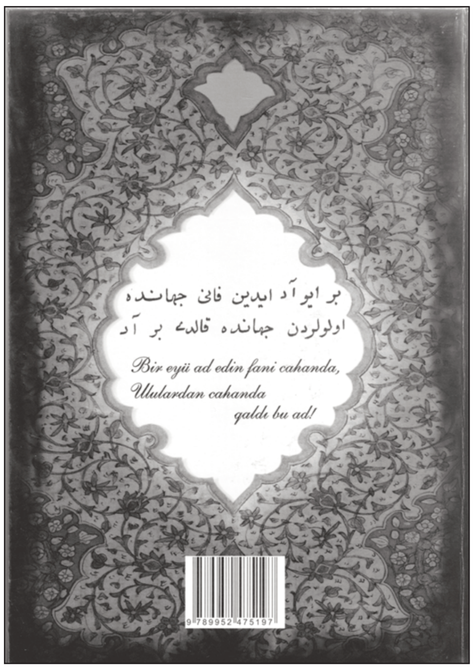

“İmadəddin Nəsimi: dil və üslubu” fundamental tədqiqat əsəri ötən ilin son çağlarında işıqlığa çıxıb. Müəlliflər filologiya elmləri doktoru professor Sevil Mehdiyeva, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Türkan Əsgərova, müafiq şöbənin doktorantı Şahnazxanım Şükürzadədir.

Bəs bu kitab hansı zərurətdən yaranıb?!

Yaradıcılığının saflığı, duruluğu, dilinin təmiz Azərbaycan türkcəsinə söykənişi, şəxsiyyətinin milliliyi ilə İmadəddin Nəsimi Azərbaycan fenomenidir. O, nəinki Azərbaycan xalqının mədəni-mənəvi irsini zənginləşdirmiş, eləcə də dünya mədəniyyəti xəzinəsinə təfəkkürün möcüzələri timsalında böyük töhfələr bəxş etmişdir. O, orijinal obrazları ilə insanı doğrudan-doğruya dünyanın ən ali gövhəri səviyyəsinə qaldırmış, hətta qeyri-adi obrazları ilə müasirlərini təəccübləndirmiş bir çox hallarda qavranıla bilməməsi ucbatından ittihamlara məruz qalmışdı.

Nəsiminin həyat və yaşam yolu böyük Azərbaycan xəritəsini yaratmış və öz yaradıcılığı ilə bu xəritənin əbədiyaşarılığını təmin etmişdir. Nəsiminin əsərləri nəinki Azərbaycan, indiki bütün İran, Türkiyə, Türkmənistan, Suriya, İraq ərazilərində dillər əzbəri olmuş, onun haqqında insanların sevgisini əks etdirən əfsanələr, rəvayətlər yaranmış, zaman ötdükcə el-el dolaşmış və həmin əfsanələr zəmanəmizə qədər gəlib çatmışdır. Bütün bunlar onu göstərir ki, o, nə qədər millidirsə, bir o qədər də ümumbəşəri simadır.

Nəsimi zaman keçdikcə bir ədəbiyyat fədaisi olmaqdan çıxmış, mübarizlik, əyilməzlik simvoluna, rəmzinə çevrilmişdir. Nəsiminin mübarizliyi bu gün də haqsızlığa, ədalətsizliyə qarşı mübarizədə, savaşda ilham mənbəyidir. Bu mənada onun mənəvi gücü, qüdrəti Azərbaycan dövləti üçün gənclərin ruhi sağlamlığını təmin edən əvəzsiz bir silahdır. Gənclərin Nəsimi ruhu ilə silahlanması Azərbaycan uğrunda mübarizədə çox böyük dəyər kəsb edir.

Azərbaycan Respublikasının Prezdenti İlham Əliyev Nəsimi fenomeni ilə bağlı iki dəfə sərəncam verib. 15 noyabr 2018-ci il tarixli sərəncamda deyilir: “Nəsimi irsinin Azərbaycan xalqının mənəviyyat xəzinəsində layiqli yerini tutması ötən əsrin 70-ci illərində öz geniş fəaliyyəti sayəsində tarixi-mədəni dəyərlərimizə münasibətdə əsaslı dönüş yaratmış, ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bilavasitə bağlıdır. Məhz ulu öndərin təşəbbüsü ilə Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrindən ilk dəfə Nəsiminin 600 illik yubileyi YUNESKO-nun tədbirləri siyahısına daxil edilmiş və 1973-cü ildə beynəlxalq miqyasda qeyd olunmuşdur. Həmin dövrdən etibarən Nəsimi irsinin və bütövlükdə klassik Azərbaycan mədəniyyətinin daha əhatəli araşdırılması istiqamətində mühüm addımlar atılmışdır. Nəsiminin yaradıcılığı artıq milli-mənəvi varlığımızın ayrılmaz tərkib hissəsidir”. Prezdentin sərəncamında Nəsiminin xatirəsinin ötən əlli il ərzində əziz tutulması, onun ölməz poeziyasının davamlı şəkildə sevilməsi üçün əməli tədbirlərin həyata keçirilməsi də təqdir olunur, yeni sərəncam üçün əsas olaraq mənəvi baza kimi qəbul edilir.

Məlumdur ki, həm də ötən il Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamına əsasən “Nəsimi ili” elan olunmuşdu. Bu sərəncamın Nəsimi dalğasının yenidən oyanışında şübhəsiz böyük rolu oldu. Nəsimi haqqında yeni tədqiqat əsərləri meydana gəldi, bədii publisistik əsərlər yazıldı. Nəsimi obrazı rəssamlıqda, heykəltəraşlıqda, incəsənətin müxtəlif sahələrində təzədən göründü. Bu, müstəqil Azərbaycanın öz dəyərlərinə həm dövlət, həm xalq səviyyəsində münasibətinin ifadəsi idi. Şübhəsiz, bütün bunlar enerji mənbəyi olaraq prezidentin sərəncamından qaynaqlanırdı: “Nəsimi irsinin müasir humanitar düşüncənin tələbləri kontekstində aktuallığını, milli mədəni-mənəvi dəyərlərin təbliğ baxımından xüsusi əhəmiyyətini nəzərə alaraq və Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

2019-cu il Azərbaycan Respublikasında “Nəsimi ili” elan edilsin. 11 yanvar 2019-cu il”. Şübhəsiz, təqdim etdiyimiz tədqiqat əsərinin də yaranışı bununla bağlıdır və bu əsər də yeni dalğanın üzə çıxardığı incilərdən biridir. Kitabın annotasiyasında gərgin zəhmətin bəhrəsi olan bu dəyərli elmi əsər belə xarakterizə olunur: “Monoqrafiyada ilk dəfə olaraq, Azərbaycan xalqının dahi şairi İmadəddin Nəsiminin zəngin poetik şeir xəzinəsi əsasında şairin poetik dili, üslubu elmi linqvistik tədqiqata cəlb edilmiş, Azərbaycan ədəbi dilinin başlanğıc mərhələdə milli köklər üzrə inkişaf edərək zənginləşməsi böyük şairin ana dilli materialları əsasında izlənilmiş, Azərbaycan ədəbi dilinin milli əsasda təşəkkül tapmasında dahi şairin xidmətləri və mövqeyi müəyyən edilmişdir. Tədqiqat zamanı əsas mənbə kimi İ.Nəsiminin Azərbaycan türk “Divan”ı materialları linqvistik araşdırmalardan keçirilmiş, böyük şairin Azərbaycan ədəbi dininin xəlqi və milli istiqamətləri ni anadilli vasitələri diqqət mərkəzində olmuşdur”. Göründüyü kimi kitab milli köklər üzrə inkişaf edən ana dilimizin hərəkət yoluna işıq tutur. Şübhəsiz, müəlliflər dilin hərəkət yolunu, inkişafını Nəsimi poeziyasının verdiyi imkanlar hesabına tədqiq edirlər. Bu tədqiqat xarakteristikada qeyd olunduğu kimi ədəbi dilimizin xəlqi və milli istiqamətlərini göstərmək baxımından çox dəyərlidir.

“İmadəddin Nəsimi: dili və üslubu” əsəri tədqiqatçılar üçün çox dəyərli mənbə olmaqdan başqa bütün Nəsimisevərlərin də Nəsimini başa düşməsində böyük əhəmiyyət kəsb edəcək. Ancaq hər halda qeyd edək ki, “əsər Azərbaycan klassik ədəbiyyatı, dili və üslubuna maraq göstərənlər, bakalavr və magistr pilləli tədqiqatçılar, filoloq-tələbələr, Azərbaycan ədəbi dilinin tarixi mütəxəssisləri, dilçi-türkoloqlar, orta və ali məktəb müəllimləri, ümumən hər bir ziyalı-vətəndaş - azərbaycanlı üçün, habelə Azərbaycan türk ədəbi dilinin inkişafı və təşəkkülü haqqında ilk elmi mənbə kimi də faydalı ola bilər”. Müəlliflərin, yaxud nəşriyyatın kitabın oxucu əhatəsini müəyyən etmək cəhdindən irəli gələn bu qeydlərdə göstərilən zümrələri son hüdud hesab etmək olmaz. Çünki, Nəsiminin özünün dediyi kimi: “Bir günəşdir Nəsimi kim anın, neçələr zərrəsinə həsrətdir!”. Müəlliflər Nəsiminin bu misrasını kitabın epiqrafı kimi veriblər. Bu zərurət ondan yaranıb ki, Nəsimiyə sevgi nə zaman, nə məkan, nə də kəmiyyət baxımından hüdudlana bilməz.

Professor Sevil xanım Mehdiyeva böyük zəhmət bahasına ərsəyə gəlmiş fundamental tədqiqat əsərinə geniş “Ön söz” yazıb. Ön sözün başlığını o, Nəsimi haqqında ümumi qənaətin hökmü kimi ifadə edir: “İ.Nəsimi dili haqqında: Seyid İmadəddin Nəsimi Azərbaycan ədəbi dilinin banisidir”. Doğrudur, Nəsimiyə qədər Həsənoğlu, Qazi Bürhanəddin və əlbəttə, qeyriləri var idi. Ancaq Nəsimi dilinin mükəmməlliyi ona bu hökm üçün əsas verir.

Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, Sevil xanım geniş “Ön söz”də əhatə edəcəyi fikirlərin fövqündə duracaq daha bir qətiyyəti ifadə edir: “Nəsimi ilk dəfə Azərbaycan türk dili sözlərinə (əhatəli şəkildə) ədəbi dil səlahiyyəti verdi”. Bəli, bu fikirləri müəllif “Ön söz”ün epiqrafına çevirir. Və yazdığı geniş “Ön söz”ü də həmin epiqrafda qeyd olunan mahiyyətin açımına həsr edir. O, xüsusi bir sevgi ilə qeyd edir ki, Nəsimi pərəstişkarları zaman-zaman dalğa-dalğa onun obrazları, poetik ifadə tərzinə uyğunlaşmağa, ona qovuşmağa cəhd etsələr də, “lakin heç kəs Nəsimi istedadını qazana bilmədi. Və Nəsimi qəhrəmanlığı səviyyəsinə qalxa bilmədi. Yalnız Nəsimi dühasının ətrafında fırlandılar”. Burada “Nəsimi qəhrəmanlığı” ifadəsi Nəsimi möcüzəsinin əsas özül sütunu kimi qabarıq görünür. Nəsimi əqidə adamı idi. Öz əqidəsini qorumaq və yaymaq naminə heç bir fədakarlıqdan çəkinmirdi. Buna görə də onun yaratdıqları varlığından qopan zərrələr kimi aşkara çıxırdı.

Professor Sevil Mehdiyevanın Nəsimi poeziyasına və dilinə, obrazlarına sevgisini xarakterizə edən bir parçasını bütöv təqdim etmədən keçə bilmirik: “Nəsiminin ən böyük qəhrəmanlığı, ilk növbədə, onun öz ana dilində əruz vəznini cilovlaya bilmək istedadı, ana dilini zamanın, dövrün hegemon (qalib) dilləri - fars və ərəb dilləri səviyyəsinə qaldırması, Azərbaycan türk dilini fars, ərəb dilləri ilə rəqabətə çəkməsi və bu çətin rəqabətdə Azərbaycan türk dilinin üstünlüyünü öz təkrarsız istedadı ilə təsdiq edə bilməsi idi. İlk dəfə Nəsimi qlobal şəkildə Azərbaycan türk dili sözlərinə ədəbi dil səlahiyyəti verdi, ilk dəfə məhz Nəsimi xalq dilinin dərinliklərinə varmaqla, xalq dilinin dərinliklərindən dürlər seçərək, ana dilinin hər bir sözünə, ifadəsinə “dad verdi”, onları “dada gətirdi”. Nəsimi dünya səviyyəsində ilk poliqlot şairlərdəndir. Lakin bu halda da Nəsimi və Nəsimidən sonra gələn Azərbaycanın bütün poliqlot şairləri Şərqin digər şairlərindən bir addım irəli getdilər: onlar, eləcə də dahi Nəsimi yalnız iki dildə (fars və ərəb dillərində) yox, üç dildə - ana dili olan Azərbaycan, türk dilində ”Divan” yaratdı. Sübut etdi ki, dərin fəlsəfi mənalı, milli sözlərlə bəzənmiş poeziya nümunələrini Azərbaycan türk dilində də yaratmaq olar. Bunun ən bariz nümunəsini öz təkrarsız bədii yaradıcılığı ilə nümaiş etdirdi, Azərbaycan ədəbi dilinin banisi olmaq missiyasını qazandı.

Dünya ədəbiyyatı tarix təcrübəsi göstərir ki, Əlişir Nəvai özbək ədəbi dilinin banisi (Borovkov), A.S.Puşkin rus dədəbi dilinin banisi hesab olunurlar. (Vinoqradov). Bu gün böyük fəxarət hissi ilə biz də deyə bilərik ki, Nəsimi Azərbaycan ədəbi dilinin banisidir. Şərqin dahi şairləri kimi, Nəsimi də filosof şair idi. Onun fəlsəfi qəzəllərinin böyük bir hissəsi aydın, səlist, əsil xalq dili sözləri ilə zəngin olduğundan sadə xalq da onu aydın başa düşürdü. Nəsimi ana dilinin təbliğatçısı kimi fəlsəfi ideya və məsləkinin rus xalqına çatması bütün bu yoldan bir vasitə kimi istifadə edirdi. Əslində, Nəsiminin təbliğatçısı olduğu hürufiliyin də rüşeymində xalq və xalqçılıq ideyası dururdu: Nəsimi, ilk növbədə, xalqçı idi, sözün həqiqi mənasında xalq şairi idi!". Nəsiminin yaradıcılığı Sevil xanımın qeyd etdiyi kimi Türk xalqının ruhunu ifadə edirdi. Professor yaxşı deyir ki, Nəsiminin dili Azərbaycan türk xalq dilinin əbədiləşdirilmiş istedadlı şair qələmində səlistlik meyarından keçirilmiş ən yüksək səviyyəsi zirvəsidir. O, bu fikirlə razılaşan görkəmli Nəsimişünasların adlarını çəkir. Professorun tədqiqatın ön sözündə belə bir fikri də var: "Nəsimi Azərbaycan ədəbi dilinin banisidir. Etiraf etməliyik ki, biz bu fikri deməkdə gecikmişik. Lakin bu, qızıl həqiqətdir. Müasir şairlərin Xəlil Rzanın, Bəxtiyar Vahabzadənin, onlarca müəlliflərin Nəsimiyə bu gün də can atmalarının səbəbi onun ana dilinin cazibəsinə misilsiz ahənrüba gücü verməsindədir.

Müəllifin - Sevil Mehdiyevanın bütün tədqiqatın mahiyyətini ifadə edərək ümumiləşdirici mövqedən yazısında çox maraqlı - hətta həyəcandoğurucu ifadə tərzlərinə rast gəlirik: "Nəsimi əruz vəznini yüksək səviyyəyə qaldıraraq ona (şeirə, qəzələ) onun özünə (Nəsimiyə məxsus) bir "avtonomluq" (belə demək mümkünsə) verdi - Nəsimiyə məxsus ahəng, avaz, ritm!". Əgər bizim tərəfimizdən də belə demək mümkünsə, professorun bu ifadə tərzində elə Nəsimi ritmi, ahəngi, avazı duyulur. Yəni burada bir vəcd ahəngi var. Nəsimi irsindən şövqə gəlmə var. başqa sözlə, Nəsimiyə olan sevginin təzahürü var. "Ön söz"də tədqiqatı oxuya bilməyəcək həvəskar oxucunun belə diqqətini cəlb edəcək Nəsimi dilinin sadəliyinə şahidlik edəcək ədəbi parçanın təqdimi və həmin parçanın şərhi sanki altı əsrlik zaman məsafəsini kəsib götürür. Dilimizin həmin zamandakı mənzərəsi ilə üz-üzə gəlirik. Elə şirin, yaddaşı oyadan, bizi tarixi keçmişimizi öyrənməyə çağıran ifadələr, sözlər qarşılayır ki, tədqiqat əsərinin müəlliflərini Nəsiminin öz doğmaları kimi qavrayırıq, sevirik. Əgər yaradıcı təfəkkür hər hansı bir formada yaradıcılıq nümunəsinə çevirilirsə, bədii, elmi formasından asılı olmayaraq səni keçmişinə bağlayırsa, demək, müəllif öz üzərinə düşən missiyanı təkcə vicdanla yox, həm də sevgi ilə yerinə yetirib. "Ön söz"ün digər bir hissəsini də oxucunu öz cazibəsinə alacaq gücdə olduğuna görə təqdim etməyi yerində hesab edir: "Nəsiminin şeir dili XIV-XV əsrin əvvəllərində Azərbaycan ədəbi dilinin ümumi istiqamətlərini, ənənəvi tendensiyanı, ümumiyyətlə, bədii-poetik tipologiyasını nümayiş etdirən nümunəvi bir dildir. Ərəb və fars dili ədəbiyyatın ədəbi ictimaiyyəti ram etdiyi bir dövrdə Nəsimi əsl vətəndaş cəsarəti və təəsübkeşliyi ilə Azərbaycan ədəbiyyatının milli köklərə bağlı milli koloritli nümunələrini yaratmışdır. Bu poeziya milli lüğət tərkibi, milli leksikası, milli qrammatik düzümü ilə diqqəti cəlb edir:

-

Şeirdə işlənmiş 112 sözün (təkrarları çıxmaq şərtilə) yalnız 30-u alınma sözdür. Bu 30 alınma sözün özü də klassik Azərbaycan poeziya dili üçün səciyyəvi olan, xüsusən lirik poeziya - qəzəl janrı üçün səciyyəvi olan

tipli - həm klassik poeziya, həm də çağdaş poeziya (qəzəl) dili üçün səciyyəvi olan dilimizdə vətəndaşlıq hüququ qazanmış alınma sözlərdir. Bu qəzəldə həm XIV-XV əsrin əvvəlləri Azərbaycan ədəbi dili üçün səciyyəvi olan, lakin bu gün əsasən arxaik leksika kimi dialekt və şivələrdə və ya ayrı-ayrı ifadələrin tərkibində saxlanılan (müasir ədəbi dildə tibb termini), (müasir ədəbi dildə (ədəbi dildə - Ł cənub-şərq dialektində ° (dialektlərdə - (ədəbi dildə , dialektlərdə və xalq danışıq dilində - ª(dialektlərdə) kimi söz vahidlərin, həm leksik-semantik söz qruplarının (-), həm də xalq deyimləri - ideomatik ifadələrin daha orijinal, daha bədii variantda (ümumxalq Azərbaycan dilində atalar sözünün ß variantında, xalq dilində mövcud olan atalar sözünün daha obrazlı şəkildə:), habelə milli koloritli qrammatik formaların , Œ Ł) işlənməsi bu qəzəlin Nəsimi dilində ən səciyyəvi qəzəl olduğunu təsdiq edir". Nə üçün qəzəlin orqanizmini yaradan ifadələrin şərhini verən mətindən yan keçmək olmur. Ona görə ki, milli ruhlu ifadə tərzi, milli mənəvi tarixi mühiti yaddaşda bərpa edən sözlərin keçmişinə səyahət edən bizi dünənimizə qaytarmır, amma dünənimizlə bağlayır. Ayrı-ayrı sözlərin 600 il bundan əvvəlki variantını təkrar etməyə lüzum qalmır. Çünki monoqrafiyada qəzəli bu günümüzdə köklü və min bir tellərlə bağlayan ifadələr hərəkətdə təqdim olunur. Müəlliflərin monoqrafiyadakı həssaslığını elə ön sözdəki ifadələrin müqayisəsində də dərk etmək olar: "Qəzəldə işlənmiş

feili frazeoloji vahidlər XIV əsr Azərbaycan dilinin milli normativliyinin göstəricisi kimi maraqlıdır. Təkcə bu mətn, fikrimizcə kifayət edər ki, Nəsiminin orta əsrlərin başlanğıc dövründə ədəbi dilin xəlqiləşməsi uğrunda mübariz bir şair-şəxsiyyət olmasını, onun Azərbaycan ədəbi dilinin banisi olmasını deyək".

"İmadəddin Nəsimi: dil və üslubu" monoqrafiyası giriş və dörd fəsildən ibarətdir. Giriş məqaləsində "Azərbaycan ədəbi dilinin təşəkkülündə Nəsiminin rolu" problemi qoyulur. Həmin məqalə professor S.Mehdiyeva, S.Şükürzadə imzası ilə verilib. Girişdə monoqrafiyanın əhatə etdiyi sahələrə ümumi şəkildə nəzər yetirilir. Görkəmli şərq və qərb alimlərinin Nəsimiyə münasibətinin tədqiqata cəlb edilmə səbəbləri göstərilir. Həmin hissədə görkəmli Azərbaycan alimi Qəzənfər Paşayevin xidmətləri də unudulmur.

Tədqiqat giriş və beş fəsildən ibarətdir. Birinci fəsildə "İmadəddin Nəsiminin dilinin lüğət tərkibi", ikinci fəsildə "Nəsiminin dilində sözlərin semantik təhlili", üçüncü fəsildə "Nəsimi dilində sözlərin mənşəcə təhlili" öz əksini tapır. Tədqiqatda göstərildiyinə görə bu fəsilləri tədqiqatçı Şahnazxanım Şükürzadə qələmə alıb. Dördüncü fəsildə "Nəsimi dilinin frazeologiyası" işlənib. Nisbətən geniş sahəni əhatə edən bu hissəni dosent Türkan Əsgərovanın işlədiyi tədqiqatda qeyd olunur.

Nəhayət, beşinci fəsildə "Nəsimi dilinin qrammatik quruluşu" haqqında məlumat verilir. Bu fəsildə morfoloji etüdlər, isimlər və digər bir çox sahələri professor Sevil Mehdiyevanın işlədiyi göstərilir. Hal kateqoriyasının tədqiqatı Şahnazxanım Şükürzadəyə aiddir. Ümumiyyətlə, bu fəsildə Azərbaycan dilinin bir çox qrammatik xüsusiyyətləri demək olar ki, ilk dəfədir ki, öz şərhini tapır.

Bu tədqiqatda həm də elə məsələlər var ki, bu gün Azərbaycan tarixinin müharibəli zamanı üçün praktik və həyati əhəmiyyət daşıyır. Onomastik leksika, eləcə də antroponimlər, etnonimlər, toponimlər, hidronimlər və s. bölümlərdəki dil faktları, adlar ünvanlar Azərbaycan xəritəsi üçün hərbi ideoloji mübarizədə siyasi savaşda qüvvətli köməkçi vasitə ola bilər. Nəsimi dilindəki həmin sözlərdə siyasətçilərin də istifadəsinə imkan var. Bəlkə də bu kitabı siyasətçilərin oxuması da çox vacibdir.

Hələ 2018-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev öz sərəncamında Nəsimi poeziyasının ümumbəşəri mahiyyətinə diqqəti yönəltmişdi: "Nəsimi dünya poeziyasının ən kamil nümunələri sırasında diqqətəlayiq yer tutan əsərlərində daim insanın əzəmətini, insani məhəbbəti və şəxsiyyətin azadlığını tərənnüm etmişdir. Anadilli şeirin humanist idealarla, yeni məzmun, deyim tərzi və bədii lövhələrlə daha da zənginləşməsində unudulmaz şairin misilsiz xidmətləri vardır. Nəsiminin mənbəyini xalq ruhundan almış parlaq üslubu orta əsrlər Azərbaycan dilinin məna imkanlarını bütün dolğunluğu və rəngarəngliyi ilə əks etdirir. Sənətkarın yaradıcılığı bir sıra xalqların bədii-ictimai fikrinin inkişafına qüvvətli təsir göstərmişdir". Bu, Nəsimi irsinə Prezinentin timsalında dövlətin münasibətidir. Bu münasibətə cavab cəfakeş alimlərin tədqiqatıdır. Bu, tədqiqatın nümunəsində xalqın səsidir. Professor Sevil Mehdiyeva, gənc tədqiqatçılar - Türkan Əsgərova və Şahnazxanım Şükürzadənin "İmadəddin Nəsimi: dil və üslubu" kitabı dəyərinə görə xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu kitabı xüsusi ödüllərlə təltif etmək olar.

Yeri gəlmişkən, bu kitabı "Kredo" qəzeti redaksiyası adından "Dövlət mükafatı"na təqdim etmək istərdik. Buna tədqiqatın əhatəliliyi, dərinliyi, o cümlədən, bu gün üçün dilimiz və siyasətimiz baxımından əhəmiyyəti əsas verir.

Əli Rza XƏLƏFLİ,
şair, publisist